gemeente Steenbergen

BM1801945

Raadsvergadering
28 juni 2018

Agendanummer

Onderwerp
Jaarrekening 2017 en ontwerpbegroting 2019 OMWB

Steenbergen; 15 mei 2018

Aan de raad,

1. Inleiding

Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld zienswijzen in te dienen ten aanzien van ontwerpbegroting 2019 van de OMWB. Het DB van de Omgevingsdienst heeft bij brief van 30 maart 2018 de ontwerpbegroting 2019 van de OMWB aan de colleges/raden van de deelnemende gemeenten voorgelegd en hen daarmee in de gelegenheid gesteld hun zienswijze op deze begroting kenbaar te maken. De vaststelling van deze begroting is gepland in de AB-vergadering van 4 juli 2018. Verzocht is de zienswijze uiterlijk 15 juni 2018 in te dienen. Graag ontvangt de OMWB eerder al het collegevoorstel met de voorgestelde zienswijze, om tijdig het AB-voorstel te kunnen opstellen. De jaarrekening 2017 (voorlopig) wordt ter kennisname aangeboden.

2. Achtergrond

Voorlopige Jaarrekening 2017

Uit de voorlopige jaarrekening 2017 blijkt dat de OMWB in 2017 een aanzienlijk positief resultaat heeft behaald, namelijk 3,8 miljoen Euro. Voor het resultaat zijn 3 oorzaken aan te wijzen:

1) hogere omzet door meer declarabele uren;
2) een voordeel op de personeelslasten;
3) onderschrijding budgetten Huis op orde en de transformatie van de organisatie.

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2017 wordt aan het algemeen bestuur een voorstel gedaan voor de bestemming van het resultaat.

Bestuurlijk belang

Door de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2018 zal de OMWB een nieuw algemeen bestuur en een nieuw dagelijks bestuur krijgen. Andere politieke prioriteiten kunnen (mogelijk) leiden tot andere of gewijzigde prioriteiten in de taakuitvoering door de OMWB in 2019.

Financieel belang

Eind januari hebben we de Kaderbrief van de OMWB ontvangen. De inhoud van de kaderbrief is uitgewerkt in de ontwerpbegroting. Dit geldt voor zowel de financiële als beleidsmatige kaders voor het jaar 2019. De kaderbrief is op 10 april jl. in het college voor kennisgeving aangenomen en aan de raad medegedeeld.

3. Overwegingen

Op 17 januari 2018 heeft de OMWB de financiële en beleidsmatige kaders voor het begrotingsjaar 2019 vastgesteld. Deze kaderbrief is vervolgens op 29 januari 2018 toegezonden aan de 28 deelnemers. De inhoud van de kaderbrief is nu uitgewerkt in de ontwerpbegroting 2019.

De ontwerpbegroting 2019 is, evenals het meerjarenperspectief, in financiële zin sluitend.

In de ontwerpbegroting 2019 is rekening gehouden met een loonstijging van 1,6% en een prijsstijging van 1,6%. Beide percentages zijn gebaseerd op de zogenoemde landelijke septembercirculaire 2017.

De tarieven voor 2019 blijven ten opzichte van 2018 ongewijzigd, met dien verstande dat het tarief voor 2018 enkel is verhoogd met het loon- en prijspeil voor 2019.

De productiviteitsnorm zoals die door het bestuur is vastgesteld, op 1350 uur declarabele uren, wordt voor 2019 gecontinueerd.

In de ontwerpbegroting 2019 is, net als in de begroting 2018, een formatie van 228 opgenomen. De formatie omvang van 228 is gebaseerd op een aantal declarabele uren van afgerond 308.000 en de hiervoor vermelde productiviteitsnorm van 1350 uur per fte.

Vanuit de ervaringen uit de voorgaande jaren zal naar verwachting het aantal declarabele uren in 2019 hoger uitkomen dan de geraamde 308.000. Mocht dat inderdaad het geval zijn, dan zullen, voor zover de markt dat toelaat, maatregelen worden getroffen om de vereiste personele capaciteit daarop af te stemmen door bv. gebruik te maken van externe inhuur.

MWB norm vanaf 2019

In de ontwerpbegroting 2019 is rekening gehouden met het besluit van het Algemeen Bestuur van 15 december 2017, waarin de zogenoemde MWB norm is vastgesteld.
Het uitgangspunt voor die norm is een bestuurlijk vastgesteld, gemeenschappelijk kwaliteits- en ambitieniveau voor Midden- en West-Brabant, in combinatie met een nieuwe financieringsopzet voor de dienst.
De norm kent twee grondslagen, enerzijds het Inrichtingen Bestand 2.0 (IB 2.0) en anderzijds de niet inrichting gebonden taken.
Het in 2017 geactualiseerde IB 2.0 is in het eerste kwartaal 2018 door alle gemeenten gevalideerd.
Voor de niet inrichting gebonden taken is in de ontwerpbegroting uitgegaan van hetgeen door de deelnemers is ingebracht in de door de gemeenten goedgekeurde werkplannen 2018. Het gaat hierbij in hoofdzaak om de wettelijke basistaken asbest, bodem en ketengericht milieutoezicht.
Het Algemeen Bestuur zal op 4 juli 2018 op basis van een voorstel van het bestuur een besluit nemen over het ambitieniveau van de drie voornoemde taken, zowel inhoudelijk als financieel.
Mocht dat bestuurlijke besluit eventueel leiden tot een ander totaalbedrag voor de uitvoering van deze taken dan ten opzichte van hetgeen in 2018 via de werkplannen is ingebracht, zal via een begrotingswijziging de begroting 2019 daarmee in overeenstemming worden gebracht.
Het besluit van het Algemeen Bestuur van 15 december 2017 impliceert dat gemeenten die vanaf 2019 nog niet voldoen aan het gemeenschappelijk vastgestelde kwaliteits- en ambitieniveau in een periode van 4 jaren naar dat niveau dienen toe te groeien. Dat gebeurt in 4 gelijke delen: 4 x 25% van het totale verschil tussen de op basis van de MWB-norm berekende bijdrage en de thans beschikbare bijdrage(n).
In de ontwerpbegroting 2019 is dit besluit verwerkt.
Het gaat voor 2019 in totaal om een bedrag van ruim € 0.2 miljoen, dat voor de deelnemers gebaseerd is op de gevalideerde cijfers van het IB 2.0. Voor Steenbergen betekent dit het volgende:
- voor 2019 is het bedrag voor P1 (= MWB-norm) een bedrag van € 167.435,-;
- voor 2020 een bedrag van € 220.005,-;
- voor 2021 een bedrag van € 272.575,-;
- voor 2022 en de volgende jaren een bedrag van € 325.145,-.

SBK bijdrage(n) voor 2019 vervallen

Wanneer de overeenkomst met de RMD in 2018 daadwerkelijk tot stand komt dan mist de OMWB

vanaf 2019 in de begroting de inkomsten van alle deelnemers (14) waarvoor die SBK-bijdrage in voorgaande begrotingen was berekend. In totaal gaat het voor 2019 om een geraamd bedrag van € 735.000.
Voornoemd bedrag wordt in de ontwerpbegroting 2019 door interne bezuinigingen en ombuigingen opgevangen. Het is niet nodig om de tarieven 2019 te verhogen om dit verlies aan inkomsten op te vangen.

Belangrijke dossiers in 2019
In de begroting 2019 wordt een inhoudelijke toelichting gegeven op de taken waarvoor de OMWB zich in 2019 ziet gesteld. Per vakgebied wordt inzicht gegeven in de te verrichten taken, de beoogde doelen en ook de te bereiken resultaten.
In de begroting 2020 zal hierop een verdere verbeterslag plaatsvinden door bij de doelen en resultaten nog concreter en feitelijk(er) in te gaan op de productiecijfers per vakgebied.
In 2019 hebben de volgende taken en/of werkzaamheden bijzondere aandacht:

- Het digitaliseren van de dossiers VTH, waardoor tijd- en plaatsonafhankelijk dossiers beschikbaar zijn voor de dienst en voor de deelnemers. Deze verbeterslag vormt een onderdeel van de totale vernieuwing van de ICT systemen bij de OMWB;
- Het koppelen van het wettelijk basistakenpakket aan het (al dan niet centraal beheerde) inrichtingenbestand van gemeenten;
- Risicogericht en ook informatie gestuurd toezicht en handhaving;
- Een vernieuwde werkwijze op basis van een risico-analyse en -indeling per branche en inrichting;
- Het intensiveren van de samenwerking met Politie en het OM ten aanzien van ondermijning, waaronder ook met name aanpak drugsdumpingen ca;
- Het versterken van het toezicht bodem door integrale implementatie van de Landelijke Handhavingstrategie;
- Het (in kwalitatieve zin) doorontwikkelen van de Milieu Klachten Centrale;
- Het in samenspraak met de deelnemers voorbereiden van de invoering van de nieuwe Omgevingswet;
- Het versterken van de ketenaanpak op alle vakgebieden, door afspraken te maken met ketenpartners over samenwerking, waardoor de effectiviteit in met name toezicht kan toenemen.

De begroting is beoordeeld door het P&C-panel en daarnaast door een vertegenwoordiging van de De6-gemeenten aangevuld met enkele andere West-Brabantse gemeenten (dit zijn de gemeenten Roosendaal, Etten-Leur, Geertruidenberg, Rucphen, Zundert , Oosterhout en Moerdijk). Dit panel geeft aan dat:

- Door de OMWB een sluitende ontwerpbegroting 2019 is aangeboden, die voldoet aan de richtlijnen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV); ook meerjarig is de begroting sluitend;
- De ontwerpbegroting is opgesteld conform de financiële en beleidsmatige kaders zoals die in de Kaderbrief 2019 van de OMWB zijn vastgelegd;
- In de ontwerpbegroting een belangrijke wijziging is doorgevoerd bij de bepaling van de deelnemersbijdragen, namelijk de invoering van de MWB-norm, zoals deze is vastgesteld bij AB-besluit van 15 december 2017.

Het panel adviseert als zienswijze op de ontwerpbegroting 2019 van de OMWB het volgende naar voren te brengen:

1. De informatie in de ontwerpbegroting m.b.t. de gewijzigde deelnemersbijdragen op basis van de MWB-norm, was niet voldoende om de effecten per deelnemer goed te kunnen beoordelen; ook *een aanvullende* specifieke toelichting per deelnemer was niet tijdig beschikbaar, gelet ook op de keuze die men uiterlijk 15 juni 2018 kan aangeven om de bijdrage wel of niet met 25% te verminderen met ingang van 2019 (ingeval er sprake is van een verlaging van de bijdrage). De gemeenteraad verzoekt de reactietermijn te verlengen tot 15 oktober 2018;

2. De gemeenteraad verzoekt om in het vervolg in zowel jaarrekening als begroting een volledig overzicht op te nemen van de incidentele baten en lasten, zodat een structureel exploitatieresultaat kan worden bepaald;
3. Op grond van de 'West-Brabantse' nota Verbonden Partijen is een verbonden partij verplicht bij aanvang van de nieuwe raadsperiode een meerjarenbeleidsplan op te stellen, dat samen met de jaarrekening de basis vormt om de resultaten van de omgevingsdienst over een periode van vier jaar te evalueren en stil te staan bij de doelstelling, nut en noodzaak van de samenwerking (spelregel 6). De gemeenteraad vraagt de omgevingsdienst uiterlijk begin 2019 deze evaluatie op te stellen en tevens de gevolgen van de gewijzigde bestuurlijke samenstelling en mogelijk gewijzigde prioriteiten in beeld te brengen.
4. Het eerste uitgangspunt voor een goede borging van de VTH-taken (eerste bullet op pag. 15) gaat over het verdienen van vertrouwen (high trust). De gemeenteraad verzoekt de OMWB dit uitgangspunt uit te breiden met het principe van high penalty. High penalty is een direct gevolg wanneer bedrijven het door de overheid gegeven vertrouwen schenden.
5. De gemeenteraad gaat er vanuit dat het bestuur de begroting vaststelt met inachtneming van deze zienswijze en dat de raad hierover wordt geïnformeerd, met daarbij een verantwoording aan welke onderdelen van zijn zienswijze is tegemoetgekomen en aan welke onderdelen niet en waarom.

De zienswijzen zijn verwoord in een bijgevoegd 'Sjabloon voor zienswijzen bij GR-begrotingen West-Brabant' en is gevoegd bij het raadsvoorstel.
Op de volgende punten is van het regionale advies afgeweken:
Een optioneel punt is niet als zienswijze overgenomen, omdat de bijbehorende toelichting voldoende duidelijk was. Op advies van de financieel consulent is de zienswijze niet overgenomen. Het betreffende punt luidt:
'Uit de begroting blijkt niet duidelijk of de uurtarieven voor 2019 zijn gebaseerd op de juiste uurtarieven 2018, zoals die bij de 1e begrotingswijziging 2018 zijn vastgesteld. De gemeenteraad verzoekt de uurtarieven voor 2019 in de definitieve begroting 2019 (indien nodig) te corrigeren.' Uit de toelichting blijkt dat de onduidelijkheid te verklaren is door afrondingsverschillen.

4. Middelen

In de begroting 2019 zal rekening worden gehouden met de bijdrage van € 559.399,- voor de uitvoering van de milieutaken.

5. Risico's

In de begroting 2019 wordt een geactualiseerde paragraaf voor risico's en weerstandsvermogen opgenomen. Bij het risicoprofiel zal een onderbouwde risicoanalyse worden toegevoegd op basis van kans en impact, inclusief de getroffen beheersingsmaatregelen.

6. Communicatie/Aanpak

Besluitvorming over de begroting 2019 vindt plaats in de vergadering van het AB op 4 juli 2018.

7. Voorstel

1.Kennis te nemen van de voorlopige jaarrekening 2017 van de OMWB;
2.In te stemmen met de volgende zienswijze op de ontwerpbegroting 2019 van de OMWB:

1. De informatie in de ontwerp-begroting m.b.t. de gewijzigde deelnemersbijdragen op basis van de MWB-norm, was niet voldoende om de effecten per deelnemer goed te kunnen beoordelen; ook een aanvullende specifieke toelichting per deelnemer was niet tijdig beschikbaar, gelet ook op de keuze die men uiterlijk 15 juni 2018 kan aangeven om de bijdrage wel of niet met 25% te verminderen met ingang van 2019 (ingeval er sprake is van een verlaging van de bijdrage). De gemeenteraad verzoekt de reactietermijn te verlengen tot 15 oktober 2018;

2. De gemeenteraad verzoekt om in het vervolg in zowel jaarrekening als begroting een volledig overzicht op te nemen van de incidentele baten en lasten, zodat een structureel exploitatieresultaat kan worden bepaald;
3. Op grond van de 'West-Brabantse' nota Verbonden Partijen is een verbonden partij verplicht bij aanvang van de nieuwe raadsperiode een meerjarenbeleidsplan op te stellen, dat samen met de jaarrekening de basis vormt om de resultaten van de omgevingsdienst over een periode van vier jaar te evalueren en stil te staan bij de doelstelling, nut en noodzaak van de samenwerking (spelregel 6). De gemeenteraad vraagt de omgevingsdienst uiterlijk begin 2019 deze evaluatie op te stellen en tevens de gevolgen van de gewijzigde bestuurlijke samenstelling en mogelijk gewijzigde prioriteiten in beeld te brengen.
4. Het eerste uitgangspunt voor een goede borging van de VTH-taken (eerste bullet op pag. 15) gaat over het verdienen van vertrouwen (high trust). De gemeenteraad verzoekt de OMWB dit uitgangspunt uit te breiden met het principe van high penalty. High penalty is een direct gevolg wanneer bedrijven het door de overheid gegeven vertrouwen schenden.
5. De gemeenteraad gaat er vanuit dat het bestuur de begroting vaststelt met inachtneming van deze zienswijze en dat de raad hierover wordt geïnformeerd, met daarbij een verantwoording aan welke onderdelen van zijn zienswijze is tegemoetgekomen en aan welke onderdelen niet en waarom.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Steenbergen,

de secretaris	de burgemeester
M.J.P. de Jongh, RA	R.P. van den Belt, MBA